

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

P8_TA(2017)0048

Ewentualne zmiany i dostosowania w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie ewentualnych zmian i dostosowań w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej (2014/2248(INI))**

(2018/C 252/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając w szczególności art. 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 48 i 50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 119, 120–126, 127–133, 136–138, 139–144, 194 i 352 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU) wraz z protokołami do niego,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając sprawozdanie przewodniczącego Komisji Europejskiej z dnia 22 czerwca 2015 r. sporządzone w ścisłej współpracy z przewodniczącymi Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego i Eurogrupy zatytułowane „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej” (tzw. sprawozdanie pięciu przewodniczących) ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 19 listopada 2013 r. w sprawie projektu rozporządzenia Rady w sprawie określenia wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 ⁽²⁾ z dnia 19 listopada 2013 r. oraz swoją decyzję z tego samego dnia w sprawie zawarcia porozumienia międzyinstytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽³⁾,
- uwzględniając WRF ⁽⁴⁾ i porozumienie międzyinstytucjonalne przyjęte w dniu 2 grudnia 2013 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe i zalecenia Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych z grudnia 2016 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 18–19 lutego 2016 r. w sprawie nowego porozumienia dla Zjednoczonego Królestwa w ramach Unii Europejskiej, które stało się nieważne w związku z decyzją Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii,
- uwzględniając decyzję Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE w wyniku referendum w sprawie członkostwa w UE przeprowadzonego w tym państwie,
- uwzględniając sondaż Standardowego Eurobarometru 84 z jesieni 2015 r. zatytułowany „Opinia publiczna w Unii Europejskiej” oraz sondaż specjalny Specjalnego Eurobarometru przeprowadzony przez Parlament Europejski w czerwcu 2016 r. pt. „Europejczycy w 2016 r.: wyobrażenia i oczekiwania, walka z terroryzmem i radykalizacją postaw”,
- uwzględniając opinię nr 2/13 Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie projektu umowy przewidującej przystąpienie UE do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (europejska konwencja praw człowieka, EKPC) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_pl.pdf

⁽²⁾ Dz.U. C 436 z 24.11.2016, s. 49.

⁽³⁾ Dz.U. C 436 z 24.11.2016, s. 47.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/budget/mfi/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf

⁽⁷⁾ Opinia ETS nr 2/13 z dnia 18 grudnia 2014 r.

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 28 czerwca 2013 r. określającą skład Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie problemów konstytucyjnych związanych z wielopoziomowym sprawowaniem rządów w Unii Europejskiej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 kwietnia 2014 r. zatytułowaną „Negocjacje w sprawie WRF na lata 2014–2020: wnioski, jakie należy wyciągnąć, oraz dalsze kroki” ⁽³⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. ⁽⁴⁾ oraz z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie poprawy organizacji wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie lokalizacji siedzib instytucji Unii Europejskiej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 października 2015 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 listopada 2015 r. w sprawie reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej oraz swój wniosek w sprawie przyjęcia przepisów zmieniających Akt dotyczący wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie decyzji o wystąpieniu z UE w wyniku referendum w Zjednoczonym Królestwie ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽¹²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej ⁽¹³⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 16 września 2015 r. ⁽¹⁴⁾ oraz opinię Komitetu Regionów z dnia 8 lipca 2015 r. ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając deklarację przewodniczących Izby Deputowanych Włoch, Zgromadzenia Narodowego Francji, niemieckiego Bundestagu i Izby Deputowanych Luksemburga pt. „Większa integracja europejska: droga naprzód”, podpisaną w dniu 14 września 2015 r., a obecnie zatwierdzaną przez liczne parlamenty państw członkowskich UE,

⁽¹⁾ Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 57.

⁽²⁾ Dz.U. C 468 z 15.12.2016, s. 176.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0378.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 185.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 75 z 26.2.2016, s. 109.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 436 z 24.11.2016, s. 2.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0382.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0395.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0294.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0049.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0050.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0409.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 13 z 15.1.2016, s. 183.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 313 z 22.9.2015, s. 9.

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 31 stycznia 2013 r. pt. „Wzmocnienie obywatelstwa UE poprzez propagowanie praw wyborczych obywateli UE” ⁽¹⁾,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych oraz opinie Komisji Budżetowej i Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0390/2016),
- A. mając na uwadze, że celem niniejszej rezolucji jest zapewnienie rozwiązań, których nie można wypracować z wykorzystaniem narzędzi obecnie przewidzianych w Traktatach i które są w związku z tym możliwe jedynie dzięki przyszłej zmianie Traktatu, po spełnieniu warunków wstępnych;
- B. mając na uwadze, że niezdolność instytucji UE, by sprostać licznym głębokim kryzysom, z jakim zmagają się obecnie Unia, czyli z tzw. wielowymiarowym kryzysem finansowym, gospodarczym, społecznym i konsekwencjami migracyjnymi, a także pojawienie się ruchów nacjonalistycznych i populistycznych prowadzą do pogłębienia niezadowolenia coraz większej części społeczeństwa z funkcjonowania Unii Europejskiej w obecnym kształcie;
- C. mając na uwadze, że jedynie dzięki wspólnemu działaniu Unii Europejskiej, a nie działaniom pojedynczych państw członkowskich, można sprostać istotnym wyzwaniom, z jakimi boryka się Europa;
- D. mając na uwadze, że postęp w budowaniu Unii, która może podejmować rzeczywiste działania i osiągać swe cele, zakłada nieudolne zarządzanie wynikające z ciągłego i systematycznego dążenia do jednomyślności w Radzie (opartego w dalszym ciągu na tzw. kompromisie luksemburskim) oraz brak jednej wiarygodnej władzy wykonawczej, która posiadałaby pełnię praw demokratycznych i kompetencje do podejmowania skutecznych działań w wielu dziedzinach polityki; mając na uwadze ostatnie przykłady, takie jak niewłaściwe zarządzanie przepływami uchodźców, powolne rozwiązywanie problemów bankowych po wybuchu kryzysu finansowego oraz brak natychmiastowej wspólnej reakcji na wewnętrzne i zewnętrzne zagrożenie terroryzmem, które dobitnie obnażyły brak zdolności Unii do skutecznego i szybkiego reagowania;
- E. mając na uwadze, że UE nie może spełnić oczekiwań obywateli europejskich, gdyż obecnie obowiązujące Traktaty nie są w pełni wykorzystane i nie przewidują wszystkich instrumentów, kompetencji i procedur decyzyjnych niezbędnych do skutecznego zajęcia się tymi wspólnymi celami;
- F. mając na uwadze, że problem ten, a także brak wspólnej wizji państw członkowskich dotyczącej przyszłości naszego kontynentu, spowodował bezprecedensowy wzrost eurosceptycyzmu, który prowadzi do powrotu do nacjonalizmu i podważa istotę Unii, grożąc nawet jej rozpadem;
- G. mając na uwadze, że system, w którym państwa członkowskie Unii uciekają się do rozwiązań „à la carte”, dodatkowo umocniony w traktacie lizbońskim – zamiast Unię umocnić, zwiększył tylko jej złożoność i zaostrzył różnice; mając na uwadze, że pomimo elastyczności, jaką oferują Traktaty, niektórym państwom członkowskim przyznano liczne odstępstwa od prawa pierwotnego, co doprowadziło do powstania nieprzejrzystego systemu przecinających się kręgów współpracy i kontroli demokratycznej oraz rozliczalności;
- H. mając na uwadze, że Traktaty oferują różne formy elastycznej i zróżnicowanej integracji na poziomie prawa wtórnego przez instrumenty wzmocnionej i ustrukturyzowanej współpracy, które powinny być stosowane jedynie do ograniczonej liczby strategii politycznych, zachowując jednak swój integracyjny charakter, tak aby umożliwić udział wszystkim państwom członkowskim; mając na uwadze, że dwadzieścia lat po ustanowieniu instrumentu wzmocnionej współpracy jego skutki nadal są ograniczone; mając na uwadze, że wzmocniona współpraca została przewidziana w trzech przypadkach, tj. w zakresie wspólnych zasad dotyczących obowiązującego prawa w odniesieniu do rozwodów międzynarodowych małżeństw, patentu europejskiego o jednolitym skutku, a także wprowadzenia podatku od transakcji finansowych; mając na uwadze, że wzmocniona współpraca musi stanowić pierwszy krok w kierunku dalszej integracji strategii politycznych, takich jak wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), a nie sposób na ułatwienie rozwiązań „à la carte”;
- I. mając na uwadze konieczność zachowania metody wspólnotowej, której nie mogą podważać rozwiązania międzyrządowe, nawet w dziedzinach, w których nie wszystkie państwa członkowskie spełniają warunki uczestnictwa;

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 2.3.2013, s. 26.

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

- J. mając jednak na uwadze, że walutą Unii jest euro (art. 3 ust. 4 TUE), Zjednoczone Królestwo uzyskało odstąpienie od przystąpienia do strefy euro (protokół nr 15), Dania – odstąpienie konstytucyjne od stosowania wspólnej waluty (protokół nr 16), Szwecja przestała przestrzegać kryteriów konwergencji dotyczących euro, a w Radzie Europejskiej otwarcie omawiana jest możliwość odstąpienia Grecji od wspólnej waluty; mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie są tak samo zobowiązane do przystąpienia do strefy euro po spełnieniu wszystkich wymaganych kryteriów, jednak nie określono żadnego harmonogramu dla państw członkowskich, które przystępują do strefy euro po jej utworzeniu;
- K. mając na uwadze, że w odniesieniu do Schengen Zjednoczone Królestwo i Irlandia uzyskały klauzulę opt-out, choć swobodny przepływ osób i wynikające z niego zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych są formalnie zapisane w Traktatach; mając na uwadze, że cztery inne państwa członkowskie także nie uczestniczą w tym systemie, mimo że mają taki obowiązek, podczas gdy trzy państwa spoza Unii Europejskiej uzyskały prawo „opt-in”; mając na uwadze, że fragmentacja ta nie tylko uniemożliwia całkowite zniesienie niektórych pozostających jeszcze granic wewnętrznych, lecz także utrudnia utworzenie prawdziwego rynku wewnętrznego i w pełni zintegrowanego obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; przypomina, że integracja ze strefą Schengen musi pozostać celem wszystkich państw członkowskich UE;
- L. mając na uwadze, że klauzule opt-out, z których korzystają poszczególne państwa członkowskie, stanowią zagrożenie dla jednolitego stosowania prawa UE, zbytnio komplikują zarządzanie, zagrażają spójności Unii i niszczą solidarność między obywatelami;
- M. mając na uwadze, że od czasu Traktatu z Lizbony, będąc pod presją kryzysu gospodarczego, finansowego, migracyjnego i kryzysu bezpieczeństwa, Rada Europejska rozszerzyła swą rolę o bieżące zarządzanie dzięki przyjęciu instrumentów międzyrządowych poza ramami UE, mimo tego, że jej rolą jest pobudzanie Unii do rozwoju oraz określanie ogólnych kierunków i priorytetów politycznych, a nie sprawowanie funkcji ustawodawczej (art. 15 ust. 1 TUE);
- N. mając na uwadze, że zależność od wymogu jednomyślności w Radzie Europejskiej oraz jej niezdolność do osiągnięcia takiej jednomyślności doprowadziły do przyjęcia poza ramami prawnymi UE takich porozumień międzyrządowych jak Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) oraz Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (tzw. pakt fiskalny); mając na uwadze, że to samo odnosi się do porozumienia z Turcją w sprawie kryzysowej sytuacji uchodźców syryjskich;
- O. mając na uwadze, że choć art. 16 paktu fiskalnego przewiduje obowiązek podjęcia niezbędnych kroków w celu włączenia paktu do ram prawnych Unii w terminie pięciu lat od dnia wejścia w życie (do dnia 1 stycznia 2018 r.), i choć podobne postanowienia zawiera Umowa o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jasne jest, że nie można zapewnić odporności strefy euro, w tym sfinalizować unii bankowej, bez dalszych wspólnych działań w dziedzinie budżetu i stworzenia bardziej wiarygodnej, skutecznej i demokratycznej formy gospodarowania;
- P. mając na uwadze, że ten nowy system gospodarowania zakłada, iż Komisja stanie się prawdziwym rządem, odpowiadającym przed Parlamentem i uprawnionym do kształtowania i wdrażania wspólnej polityki pieniężnej, budżetowej i makroekonomicznej, tak potrzebnej strefie euro, oraz musi posiadać własny skarb i budżet proporcjonalny do powierzonych jej zadań; mając na uwadze, że oprócz środków przewidzianych w obowiązującym prawie pierwotnym, wymaga to reformy Traktatu z Lizbony;
- Q. mając na uwadze, że to samo dotyczy również niezbędnej reformy i modernizacji zasobów finansowych całej Unii Europejskiej; mając na uwadze, że porozumienie w sprawie obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF) osiągnięto dopiero po długich i trudnych negocjacjach oraz że uzupełniła je decyzja o powołaniu grupy wysokiego szczebla ds. przeglądu unijnego systemu dochodów z zasobów własnych, która ma złożyć sprawozdanie w 2016 r.; mając na uwadze, że obecne WRF poważnie ograniczają autonomię finansową i polityczną Unii, ponieważ większość dochodów pochodzi ze składek państw członkowskich, a znaczna część wydatków jest już zaplanowana tak, że środki te wrócą do tych samych państw członkowskich; mając na uwadze, że składki krajowe oparte na DNB/PNB stały się zdecydowanie największym źródłem dochodu;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

- R. mając na uwadze, że na obecne WRF przeznaczono mniejszy budżet w wartościach nominalnych niż na poprzednie ramy, podczas gdy okoliczności wymagają większego wysiłku budżetowego, by pomóc uchodźcom i pobudzać wzrost gospodarczy, spójność społeczną i stabilność finansową;
- S. mając na uwadze, że wymóg jednomyślności w dziedzinie polityki podatkowej utrudnia zwalczanie rajów podatkowych w Unii Europejskiej i szkodliwej polityki podatkowej państw członkowskich; mając na uwadze, że wiele z tych praktyk zakłóca funkcjonowanie rynku wewnętrznego, zagraża dochodom państw członkowskich i ostatecznie przenosi ciężar podatkowy na obywateli i MŚP;
- T. mając na uwadze, że Unia Europejska jest systemem konstytucyjnym opartym na rządach prawa; mając na uwadze konieczność zmiany Traktatów, tak aby przyznać Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości (ETS) właściwość w odniesieniu do wszystkich aspektów prawa UE, zgodnie z zasadą podziału władz;
- U. mając na uwadze, że UE opiera się na takich wartościach jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność, jak również poszanowanie praw człowieka, w tym praw przedstawicieli mniejszości; mając na uwadze, że istniejące instrumenty UE służące do oceny sytuacji i nakładania sankcji na państwa członkowskie za naruszenie tych zasad okazały się niewystarczające; mając na uwadze, że postępowania w sprawie naruszeń wszczęte w związku z określonymi aktami prawnymi lub działaniami danego państwa członkowskiego naruszającymi prawo UE nie wystarczają, by wyeliminować systemowe naruszenia podstawowych wartości UE; mając na uwadze, że na podstawie art. 7 ust. 1 TUE Rada musi stanowić większością czterech piątych swych członków, by stwierdzić istnienie wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia podstawowych wartości przez państwo członkowskie, a art. 7 ust. 2 TUE przewiduje wymóg jednomyślności w Radzie Europejskiej w celu stwierdzenia istnienia poważnego i stałego naruszenia; mając na uwadze, że w rezultacie nie zastosowano ani środków zapobiegawczych na podstawie art. 7 ust. 1 TUE ani mechanizmów sankcji na mocy art. 7 ust. 2 i 3;
- V. mając na uwadze, że UE wydaje się móc w większym stopniu wpływać na politykę w zakresie praw podstawowych, praworządności i korupcji w poszczególnych krajach tak długo, jak pozostają one kandydatami do członkostwa w Unii; mając na uwadze, że mechanizm praworządności powinien być stosowany w takim samym stopniu we wszystkich państwach członkowskich;
- W. mając na uwadze, że przegląd jest konieczny również w celu przywrócenia równowagi i gruntownej odnowy funkcjonowania Unii, aby zapewnić mniej biurokratyczne uregulowania prawne i skuteczniejsze kształtowanie polityki, przy większym uwzględnieniu potrzeb obywateli; mając na uwadze, że Unia potrzebuje niezbędnych kompetencji, które umożliwią jej postępy w kierunku osiągnięcia wybranych określonych celów, takich jak zakończenie tworzenia jednolitego rynku, w tym unii energetycznej, spójności społecznej i pełnego zatrudnienia, uczciwego i wspólnego zarządzania kwestiami migracji i azylu, a także wewnętrznej i zewnętrznej polityki bezpieczeństwa;
- X. mając na uwadze, że budowanie konsekwentnego dialogu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie dialogu społecznego na wszystkich szczeblach w zgodzie z zasadami wprowadzonymi w art. 11 TFUE ma kluczowe znaczenie dla przezwyciężenia eurosceptycyzmu oraz dla ponownego potwierdzenia wagi wymiaru europejskiej solidarności, spójności społecznej i budowy uczestniczącej i włączającej demokracji w uzupełnieniu do demokracji przedstawicielskiej;
- Y. mając na uwadze, że w minionym dziesięcioleciu stan bezpieczeństwa w Europie znacznie się pogorszył, zwłaszcza w naszym sąsiedztwie: żadne państwo członkowskie nie jest już w stanie samo zapewnić własnego bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego;
- Z. mając na uwadze, że spadek zdolności obronnych Europy ogranicza jej zdolność do propagowania stabilności poza jej bezpośrednimi granicami; mając na uwadze, że idzie to w parze z niechęcią naszych amerykańskich sojuszników do interwencji, jeżeli Europa nie jest gotowa, by sprawiedliwie wziąć na siebie część odpowiedzialności; mając na uwadze konieczność umocnienia polityki obronnej UE i zawarcia kompleksowego partnerstwa UE-NATO, tak aby umożliwić Unii autonomiczne działanie za granicą, głównie z myślą o stabilizacji swego sąsiedztwa; mając na uwadze, że oznacza to potrzebę ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi, a także włączenia części ich zdolności obronnych do Europejskiej Wspólnoty Obronnej, zgodnie z nową europejską strategią bezpieczeństwa;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

- AA. mając na uwadze, że żadna z klauzul pomostowych przewidzianych w Traktacie z Lizbony w celu uproszczenia reformy zarządzania Unią nie została zastosowana, i najprawdopodobniej nie znajdzie zastosowania w obecnych okolicznościach; mając natomiast na uwadze, że w odpowiedzi na decyzję Rady Europejskiej z dnia 18–19 czerwca 2009 r. dotyczącą zmniejszenia liczby członków Komisji, jak przewidziano w Traktacie z Lizbony, natychmiast wykorzystano klauzulę „let out”;
- AB. mając na uwadze wybory parlamentarne z 2014 r., które po raz pierwszy doprowadziły do bezpośredniego wyłonienia kandydata na przewodniczącego Komisji; mając jednak na uwadze, że obywatele nie byli niestety w stanie głosować na kandydatów bezpośrednio; mając na uwadze, że ponadnarodowy charakter wyborów do Parlamentu Europejskiego powinien być jeszcze bardziej wzmocniony poprzez wprowadzenie jasnej podstawy prawnej w celu zapewnienia, że ten nowy system zostanie zachowany i będzie rozwijany; mając ponadto na uwadze, że obywatelom wciąż trudno jest zrozumieć wzajemne relacje między przewodniczącym Komisji a przewodniczącym Rady Europejskiej;
- AC. mając na uwadze, że pilny charakter reformy Unii stał się jeszcze bardziej nagły w związku z referendum w Zjednoczonym Królestwie w sprawie wystąpienia z Unii Europejskiej; mając na uwadze, że w negocjacjach warunków wystąpienia Zjednoczonego Królestwa należy także uwzględnić ramy przyszłych stosunków tego kraju z Unią; mając na uwadze, że umowa ta musi być przedmiotem negocjacji zgodnie z art. 218 ust. 3 TFUE i że w imieniu Unii musi ją podpisać Rada działająca kwalifikowaną większością głosów, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że w związku z tym Parlament Europejski powinien być w pełni zaangażowany w cały proces negocjacyjny;
- AD. mając na uwadze, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE stworzyłoby okazję do uproszczenia struktury Unii oraz wyjaśnienia, co tak naprawdę członkostwo w Unii oznacza; mając na uwadze, że w przyszłości potrzebne będą jasne ramy stosunków UE z sąsiadującymi państwami spoza UE (Zjednoczone Królestwo, Norwegia, Szwajcaria, Turcja, Ukraina itp.); mając na uwadze, że ojcowie-założyciele Unii przewidzieli już status państwa towarzyszącego;
- AE. mając na uwadze, że w ramach tego poważnego przedsięwzięcia Parlament Europejski otrzymał na mocy Traktatów sześć specjalnych uprawnień, a mianowicie: prawo do przedkładania propozycji zmiany Traktatów (art. 48 ust. 2 TUE), prawo do konsultacji przez Radę Europejską w sprawie proponowanych zmian Traktatów (art. 48 ust. 3 akapit pierwszy TUE), prawo do żądania zwołania konwentu wbrew woli Rady Europejskiej (art. 48 ust. 3 akapit drugi TUE), prawo do konsultacji przez Radę Europejską w sprawie jej decyzji o zmianie wszystkich postanowień części trzeciej TFUE lub części tych postanowień (art. 48 ust. 6 akapit drugi TUE), prawo do określenia rozkładu miejsc w Parlamencie przed następnymi wyborami (art. 14 ust. 2 TUE) oraz prawo do opracowania projektu jednolitej procedury wyborczej (art. 223 ust. 1 TFUE);
- AF. mając na uwadze, że należy chronić rolę Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) oraz Komitetu Regionów (KR) jako instytucjonalnych przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów regionalnych i lokalnych, ze względu na fakt, że ich opinie przyczyniają się do zwiększenia legitymacji demokratycznej procesów kształtowania polityki i procesów ustawodawczych;
- AG. mając na uwadze, że wyraźna większość samorządów regionalnych i lokalnych w Unii za pośrednictwem Komitetu Regionów konsekwentnie opowiada za bardziej zintegrowaną Unią, posiadającą skuteczny system rządów;
1. uważa, że minął już czas podejmowania decyzji ad hoc i stopniowo, ponieważ często prowadzi to jedynie do środków, które są albo niewystarczające, albo spóźnione; jest przekonany, że nadszedł na poważne przemyślenie sposobu naprawy braków zarządzania Unią Europejską przez przeprowadzenie kompleksowego, dogłębnego przeglądu Traktatu z Lizbony; uważa, że krótko- i średnioterminowe rozwiązania można tymczasem osiągnąć poprzez wykorzystanie pełnego potencjału obecnych Traktatów;
  2. zauważa, że reforma Unii powinna raczej prowadzić do jej modernizacji dzięki ustanowieniu nowych skutecznych europejskich zdolności, instrumentów i dalszej demokratyzacji procesów decyzyjnych, a nie do jej renacjonalizacji w drodze większej „mędzyrządowości”;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

3. podkreśla, że z niedawnego sondażu Eurobarometru wynika, że – wbrew powszechnemu mniemaniu – obywatele UE wciąż mają świadomość wagi prawdziwie europejskich rozwiązań i w pełni je popierają⁽¹⁾, między innymi w dziedzinie bezpieczeństwa, obrony i migracji;
4. z wielkim niepokojem obserwuje mnożenie się podgrup państw członkowskich, które podważają jedność Unii, wprowadzając brak przejrzystości, a także podważając zaufanie społeczeństwa; uważa, że UE-27 jest najważniejszym formatem do dyskusji o przyszłości Unii; podkreśla, że rozbieżności na różne formaty lub grupy państw członkowskich przyniosłoby skutki przeciwne do oczekiwanych;
5. podkreśla, że kompleksową demokratyczną reformę Traktatów należy osiągnąć w drodze refleksji nad przyszłością UE oraz porozumienia w sprawie wizji dla obecnych i przyszłych pokoleń obywateli europejskich, prowadząc do konwencji, która z uwagi na swój skład – przedstawiciele parlamentów narodowych, rządów wszystkich państw członkowskich, Komisji, Parlamentu Europejskiego i organów doradczych UE, takich jak Komitet Regionów i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny – gwarantuje włączenie wszystkich podmiotów, a także zapewnia właściwą platformę dla takich rozważań i zaangażowanie europejskich obywateli i społeczeństwa obywatelskiego;

Położenie kresu Europie „à la carte”

6. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że za każdym razem, kiedy Rada Europejska postanawia zastosować metody międzyrządowe i obejść „metodę wspólnotową lub unijną” określoną w Traktatach, nie tylko obniża to skutecznego kształtowania polityki, ale również przyczynia się do coraz mniejszej przejrzystości oraz, rozliczalności i kontroli demokratycznej; uważa, że stosowanie zróżnicowanej ścieżki jest możliwe jedynie jako tymczasowy krok na drodze ku bardziej zintegrowanemu i skutecznemu kształtowaniu polityki UE;
7. uważa, że tzw. metoda unijna jest jedyną demokratyczną metodą stanowienia prawa, która zapewnia, że uwzględniane są wszystkie interesy, zwłaszcza wspólny interes europejski; przez pojęcie „metoda unijna” rozumie procedurę ustawodawczą, zgodnie z którą Komisja – w ramach swoich uprawnień wykonawczych – składa wniosek ustawodawczy, Parlament i Rada – reprezentujące odpowiednio obywateli i państwa – stanowią większością głosów, przy czym zasada jednomyślności staje się bezwzględnym wyjątkiem, a Trybunał Sprawiedliwości nadzoruje i sprawuje ostateczną kontrolę sądowniczą; podkreśla, że metody unijnej należy przestrzegać nawet w przypadkach niecierpiących zwłoki;
8. uważa, że w tych okolicznościach konieczne jest ponowne przywołanie misji tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy (art. 1 TUE), aby zminimalizować wszelkie tendencje do rozpadu i ponownie wyjaśnić moralny, polityczny i historyczny cel oraz konstytucyjny charakter UE;
9. sugeruje, by zmniejszyć restrykcyjność wymagań dotyczących nawiązywania rozszerzonej, zorganizowanej współpracy, między innymi przez obniżenie minimalnej liczby uczestniczących państw członkowskich;
10. proponuje, aby w ramach następnego przeglądu Traktatów zrationalizować obecne niejasne zróżnicowanie przez zaniechanie, lub przynajmniej drastycznie ograniczenie, praktyki stosowania klauzul opt-out, opt-in i odstępstw dla poszczególnych państw członkowskich na poziomie prawa pierwotnego UE;
11. zaleca określenie i rozwijanie wokół UE kręgu partnerów spośród państw, które nie mogą lub nie chcą przystąpić do Unii, lecz mimo to chciałyby pozostawać w bliskich stosunkach z UE; jest zdania, że relacjom tym powinny towarzyszyć zobowiązania odpowiadające odnośnym prawom, takie jak wkład finansowy i, co ważniejsze, poszanowanie podstawowych wartości Unii i praworządności;
12. uważa, że jednolite ramy instytucjonalne powinny zostać zachowane, aby służyć osiągnięciu wspólnych celów Unii i zagwarantować zasadę równości wszystkich obywateli i państw członkowskich;

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej

13. zwraca uwagę, że jednym z możliwych rozwiązań mógłby również być nowy rodzaj partnerstwa, by uszanować wolę większości obywateli Zjednoczonego Królestwa, aby wystąpić z UE; podkreśla, że wystąpienie z UE Zjednoczonego Królestwa – jednego z większych państw członkowskich oraz największego państwa spoza strefy euro – wpływa na siłę i równowagę instytucjonalną Unii;

⁽¹⁾ Standardowy Eurobarometr 84 – jesień 2015 r. oraz Specjalny Eurobarometr PE – czerwiec 2016 r.

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

14. potwierdza, że składniki konstytucyjne Unii, w szczególności integracja jednolitego rynku i brak możliwości jego oddzielenia od czterech podstawowych wolności Unii (swobodnego przepływu kapitału, osób, towarów i usług), stanowią podstawowe, niepodzielne filary Unii, podobnie jak istnienie państwa prawa, gwarantowane przez Trybunał Sprawiedliwości; ponownie podkreśla, że tej jedności konstytucyjnej nie można cofnąć podczas negocjacji w sprawie wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii;

15. wnosi o przeniesienie do innego państwa członkowskiego siedzib Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiej Agencji Leków, które aktualnie znajdują się w Londynie, z uwagi na decyzję obywateli Zjednoczonego Królestwa, by wystąpić z UE;

Nowe zarządzanie gospodarcze na rzecz wzrostu gospodarczego, spójności społecznej i stabilności finansowej

16. jest poważnie zaniepokojony rosnącymi różnicami gospodarczymi i społecznymi oraz brakiem reformy gospodarczej i stabilności finansowej w unii gospodarczej i walutowej (UGW), a także spadkiem konkurencyjności gospodarek wielu należących do niej państw; wynika to w szczególności z braku wspólnej polityki budżetowej i gospodarczej; uważa, że wspólna polityka budżetowa i gospodarcza powinna stać się kompetencją dzieloną między Unią a państwami członkowskimi;

17. uważa, że w obecnej postaci pakt stabilności i wzrostu oraz zasada „no bail-out” (art. 125 TFUE) niestety nie przynoszą oczekiwanych rezultatów; uważa, że UE musi odrzucać próby powrotu do protekcyjnej polityki narodowej i powinna w przyszłości utrzymać otwartą gospodarkę; ostrzega, że nie można tego osiągnąć przez rozbięcie modelu społecznego;

18. zauważa ponadto, że obecny system nie gwarantuje w wystarczającym stopniu krajowej odpowiedzialności za zalecenia dla poszczególnych krajów; jest zainteresowany w tym względzie potencjałem Europejskiej Rady Budżetowej oraz jej przyszłej misji doradczej względem Komisji w sprawie kursu polityki budżetowej, który byłby odpowiedni dla całej strefy euro;

19. jest świadomy potrzeby dokonania przeglądu skuteczności wielu niedawnych środków zarządzania kryzysowego podjętych przez UE, a także włączenia do prawa pierwotnego niektórych procedur decyzyjnych, jak również potrzeby umocnienia podstaw prawnych nowych ram regulacyjnych sektora finansowego; zgadza się ze stwierdzeniem zawartym w sprawozdaniu pięciu przewodniczących, że tzw. otwarta metoda koordynacji nie działa jako podstawa strategii ekonomicznej Europy;

20. proponuje w związku z tym przyjęcie – w uzupełnieniu do paktu stabilności i wzrostu – kodeksu konwergencji jako aktu prawnego w ramach zwykłej procedury ustawodawczej, w którym wyznaczone zostaną zbieżne cele (w zakresie podatków, rynku pracy, inwestycji, wydajności, spójności społecznej oraz potencjału administracyjnego i dobrego sprawowania rządów); nalega, by w oparciu o ramy zarządzania gospodarczego przestrzeganie kodeksu konwergencji było warunkiem pełnego udziału w mechanizmie zdolności fiskalnej strefy euro, a każde państwo członkowskie musiało wysunąć propozycje co do sposobu spełnienia kryteriów tego kodeksu; podkreśla, że normy i zachęty podatkowe będą musiały zostać ustalone w rezolucji w sprawie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro;

21. uważa silny wymiar socjalny za niezbędny dla kompleksowej UGW oraz że art. 9 TFUE w swojej obecnej formie nie wystarcza do zagwarantowania właściwej równowagi między prawami socjalnymi a wolnościami gospodarczymi; wzywa zatem do uznania równorzędności tych praw oraz do ochrony dialogu między partnerami społecznymi;

22. domaga się włączenia Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej zwanego dalej paktem fiskalnym do unijnych ram prawnych, a także włączenia do prawa UE EMS oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w oparciu o kompleksową ocenę ich wdrożenia oraz przy odpowiednim nadzorze demokratycznym przez Parlament, by zagwarantować, że kontrola i rozliczalność należą do odpowiedzialności podmiotów, które wnoszą w nie wkład; wzywa również do dalszego rozwijania konferencji międzyparlamentarnej przewidzianej art. 13 paktu fiskalnego w celu umożliwienia, kiedy zajdzie taka potrzeba, prowadzenia w porę istotnych dyskusji między PE oraz parlamentami narodowymi;

23. jest zdania, że aby poprawić stabilność finansową, złagodzić asymetryczne i symetryczne wstrząsy transgraniczne oraz ograniczyć skutki recesji, a także zapewnić właściwy poziom inwestycji, strefa euro potrzebuje zdolności budżetowej opartej na prawdziwych zasobach własnych, a także europejskiego organu skarbu mającego zdolność do zaciągania kredytów; zwraca uwagę, że organ ten powinien być częścią Komisji i podlegać kontroli demokratycznej ze strony Parlamentu i Rady oraz być wobec nich rozliczalny;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

24. zwraca uwagę, że ponieważ przestrzeganie przepisów ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej, potrzebne są instytucje państwowe silniejsze od tych, które zapewnia obecnie Komisja lub Eurogrupa, jak również pełny mechanizm kontroli i równowagi demokratycznej przez zaangażowanie Parlamentu Europejskiego we wszystkie aspekty unii gospodarczej i walutowej; uważa, że aby podnieść poziom odpowiedzialności, należy jednocześnie zagwarantować rozliczalność na szczeblu, na którym są podejmowane lub wykonywane decyzje, przy czym parlamenty narodowe powinny kontrolować rządy krajowe, zaś Parlament Europejski – europejskie organy wykonawcze;

25. dlatego też domaga się, aby władzę wykonawczą skupiono w Komisji w postaci unijnego ministra finansów, a Komisja otrzymała uprawnienia do definiowania i realizowania wspólnej unijnej polityki gospodarczej łączącej instrumenty makroekonomiczne, budżetowe i pieniężne, która opierać się będzie na zdolnościach budżetowych strefy euro; minister finansów powinien być odpowiedzialny za funkcjonowanie EMS oraz innych funduszy wzajemnych, w tym za zdolność budżetową, a także byłby jedynym przedstawicielem zewnętrznym strefy euro w organizacjach międzynarodowych, szczególnie w sektorze finansów;

26. uważa, że należy przyznać ministrowi finansów proporcjonalne uprawnienia interwencyjne umożliwiające monitorowanie kodeksu konwergencji, a także uprawnienia do wykorzystywania zachęt finansowych opisanych powyżej;

27. z zastrzeżeniem zadań Europejskiego Systemu Banków Centralnych uważa, że konieczne jest stworzenie możliwości, by EMS stał się pierwszym kredytodawcą ostatniej instancji dla instytucji finansowych znajdujących się pod jego bezpośrednim nadzorem lub kontrolą; uważa ponadto za konieczne, by Europejski Bank Centralny posiadał pełne uprawnienia federalnego banku rezerw, zachowując jednocześnie pełną niezależność;

28. nawołuje wreszcie do jak najszybszego, stopniowego sfinalizowania unii bankowej i unii rynków kapitałowych w oparciu o przyspieszony harmonogram;

29. uważa, że należy znieść wymóg jednomyślności w odniesieniu do harmonizacji niektórych praktyk podatkowych, aby umożliwić UE zapewnienie sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego w oparciu o sprawiedliwe zasady oraz uniknięcie stosowania przez państwa członkowskie szkodliwej polityki podatkowej; wzywa do uczynienia walki z oszustwem podatkowym, unikaniem opodatkowania i rajami podatkowymi podstawowym celem Unii Europejskiej;

Nowe wyzwania

30. uznaje potrzebę stworzenia prawdziwej europejskiej unii energetycznej podyktowaną względami natury geopolitycznej, gospodarczej i środowiskowej; podkreśla, że zmiana klimatu stanowi jedno z kluczowych wyzwań stojących przed UE; zwraca uwagę, że oprócz potrzeby pełnej ratyfikacji i wdrożenia porozumienia paryskiego oraz modyfikacji wiążących unijnych celów i działań w tym zakresie, należy zmodyfikować ograniczenie, że polityka UE nie może wpływać na prawo państwa członkowskiego do określania warunków wykorzystania własnych zasobów energetycznych oraz ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię (art. 194 ust. 2 TFUE), aby zapewnić pomyślne wdrażanie wspólnej polityki dotyczącej czystej i odnawialnej energii;

31. podkreśla, że opracowywanie nowych i odnawialnych źródeł energii powinno zostać wpisane do traktatów jako podstawowy cel zarówno Unii, jak i wszystkich państw członkowskich;

32. zwraca uwagę, że traktaty dają szerokie możliwości stworzenia humanitarnych, dobrze funkcjonujących systemów zarządzania migracją i azylem, w tym Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, oraz z zadowoleniem przyjmuje postępy w tej dziedzinie; uważa jednak, że traktaty, a w szczególności art. 79 ust. 5 TFUE, są zbyt restrykcyjne, jeżeli chodzi o pozostałe aspekty migracji, w szczególności stworzenie prawdziwego europejskiego systemu legalnej migracji; podkreśla, że przyszły unijny system migracji musi funkcjonować w synergii z pomocą zagraniczną i polityką zagraniczną UE oraz ujednoczyć krajowe kryteria udzielania azylu i dostępu do rynku pracy; podkreśla, że kontrola demokratyczna ze strony Parlamentu jest potrzebna w kwestii wprowadzania kontroli granic, porozumień z państwami trzecimi, w tym współpracy w obszarze readmisji i powrotu, azylu i migracji, a także że gwarantowanie bezpieczeństwa narodowego nie może stanowić pretekstu do pomijania działań europejskich;

33. w świetle dużego zagrożenia terroryzmem uważa, że konieczna jest poprawa zdolności UE w walce z terroryzmem i międzynarodową przestępczością zorganizowaną; podkreśla, że poza poprawą koordynacji pracy właściwych organów i urzędów państw członkowskich należy nadać Europolowi i Eurojustowi prawdziwe uprawnienia i zdolności w dziedzinie prowadzenia dochodzeń i ścigania przestępstw, potencjalnie w drodze przekształcenia ich w prawdziwe Europejskie Biuro Śledcze i Antyterrorystyczne podlegające należytej kontroli parlamentarnej;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

34. uważa, że liczne zamachy terrorystyczne na terenie Europy są dowodem na to, że bezpieczeństwo narodowe można by zapewnić w większym stopniu, gdyby nie stanowiło wyłącznej kompetencji państw członkowskich; w związku z tym proponuje, aby kwestia ta stała się elementem kompetencji dzielonych, aby ułatwić stworzenie europejskiej komórki wywiadowczej i dochodzeniowej w Europolu pod kontrolą sądową; stwierdza, że w międzyczasie nic nie stoi na przeszkodzie, aby na mocy art. 73 TFUE państwa członkowskie nawiązały współpracę tego typu między swoimi służbami;

Wzmacnianie unijnej polityki zagranicznej

35. zgodnie ze stwierdzeniem zawartym w rezolucji z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej w oparciu o potencjał Traktatu z Lizbony ubolewa, że UE nie poczyniła większych postępów w rozwoju swych zdolności do definiowania i wdrażania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB); zauważa, że jej wysiłki na rzecz wprowadzenia wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony nie były szczególnie pomyślne, zwłaszcza w odniesieniu do podziału kosztów i obowiązków;

36. odnotowuje, że tylko dzięki wzmocnieniu wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE może w sposób wiarygodny reagować na nowe zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa, a co za tym idzie, walczyć z terroryzmem oraz wprowadzać pokój, stabilność i porządek w swoim sąsiedztwie;

37. jest zdania, że wiceprzewodniczący/ wysoki przedstawiciel powinien stać się ministrem spraw zagranicznych UE i otrzymać wsparcie w działaniach na rzecz stania się głównym przedstawicielem Unii Europejskiej na forach międzynarodowych, również na szczeblu ONZ; powtarza jednocześnie, że można i powinno się poczynić dalsze postępy w oparciu o warunki traktatu lizbońskiego, w tym w odniesieniu do stosowania postanowień w zakresie głosowania kwalifikowaną większością głosów; uważa, że minister spraw zagranicznych powinien móc powoływać swych zastępców politycznych; proponuje dokonanie przeglądu funkcjonowania obecnej Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, a także jej zapotrzebowania na odpowiednie zasoby budżetowe;

38. podkreśla potrzebę szybkiego stworzenia europejskiej unii obrony, aby wzmocnić obronność terytorium UE, co umożliwiłoby Unii, w partnerstwie strategicznym z NATO, autonomiczne działanie podczas operacji za granicą, głównie z myślą o stabilizacji sąsiedztwa, a co za tym idzie, ugruntowanie roli UE jako gwaranta własnej obronności oraz bezpieczeństwa, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych; zwraca uwagę na inicjatywę niemiecko-francuską z września 2016 r., a także inicjatywę włoską z sierpnia 2016 r., które stanowią pozytywny wkład w tę kwestię; podkreśla, że Parlament Europejski powinien być w pełni zaangażowany we wszystkie etapy tworzenia europejskiej unii obrony oraz musi dysponować prawem zgody w przypadku operacji prowadzonych za granicą; mając na uwadze znaczenie europejskiej unii obrony, traktaty powinny konkretnie przewidywać możliwość jej utworzenia; ponadto poza Europejską Służbą Działań Zewnętrznych powinno się stworzyć dyrekcję generalną ds. obrony (DG Defence) odpowiedzialną za wewnętrzne aspekty wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony;

39. podkreśla konieczność podwyższenia zasobów przeznaczonych na wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa w celu sprawienia, by koszty operacji wojskowych prowadzonych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony lub europejskiej unii obronnej były sprawiedliwiej dzielone;

40. proponuje utworzenie europejskiego urzędu wywiadu w celu wsparcia WPZiB;

Ochrona praw podstawowych

41. powtarza, że Komisja jest strażniczką traktatów i wartości unijnych, o których mowa w art. 2 TUE; w świetle szeregu możliwych naruszeń wartości unijnych w różnych państwach członkowskich stwierdza, że aktualna procedura przewidziana w art. 7 TUE jest niepełna i uciążliwa;

42. podkreśla, że poszanowanie i zagwarantowanie podstawowych wartości UE są podstawą Unii Europejskiej jako wspólnoty opartej na wartościach oraz jednoczą państwa członkowskie;

43. proponuje zmianę art. 258 TFUE, aby wyraźnie umożliwić Komisji wszczynanie systemowego postępowania o naruszenie wobec państw członkowskich, które naruszają podstawowe wartości; rozumie pojęcie „systemowe postępowanie o naruszenie” jako połączenie grupy powiązanych indywidualnych postępowań o naruszenie wskazujących na poważne i stałe naruszenie art. 2 TUE przez państwo członkowskie;

44. proponuje rozszerzenie prawa wszystkich osób fizycznych i prawnych dotkniętych bezpośrednio i indywidualnie przez dane działanie do wnoszenia skarg do Trybunału Sprawiedliwości w związku z zarzutami naruszenia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przez instytucje Unii Europejskiej lub przez państwo członkowskie, w drodze zmiany art. 258 i 259 TFUE;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

45. zaleca skreślenie art. 51 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz przekształcenie Karty w Kartę praw Unii;
46. uważa ponadto, że obywatelom należy powierzyć większą liczbę instrumentów demokracji uczestniczącej na szczeblu Unii; proponuje w związku z tym, by poddano ocenie wprowadzenie do traktatów postanowienia o referendum unijnym dotyczącym kwestii istotnych dla działań i polityki UE;

Więcej demokracji, przejrzystości i rozliczalności

47. proponuje przekształcenie Komisji w główny organ wykonawczy lub rząd Unii w celu wzmocnienia tzw. metody unijnej, zwiększenia przejrzystości oraz poprawienia skuteczności działań podejmowanych na szczeblu Unii Europejskiej;
48. ponawia wezwanie do znacznego zredukowania składu nowej Komisji oraz obniżenia liczby jej wiceprzewodniczących do dwóch: ministra finansów oraz ministra spraw zagranicznych; sugeruje wprowadzenie takiej samej redukcji w Trybunale Obrachunkowym;
49. z zadowoleniem przyjmuje nową, udaną procedurę, w ramach której europejskie partie polityczne proponują swych czołowych kandydatów na przewodniczącego europejskiej władzy wykonawczej wybieranego przez Parlament Europejski na wniosek Rady Europejskiej, jest jednak przekonany, że osoby te powinny móc wziąć udział w kolejnych wyborach jako oficjalni kandydaci we wszystkich państwach członkowskich;
50. podkreśla, że angażowanie obywateli w proces polityczny w ich kraju zamieszkania pomaga budować demokrację europejską, zatem wzywa, aby prawa wyborcze przysługujące osobom mieszkającym w państwach członkowskich, których nie są obywatelami, rozszerzono na wszystkie pozostałe wybory zgodnie z art. 22 TFUE;
51. popiera decyzję Rady Europejskiej z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie stworzenia systemu, który umożliwi przed każdymi wyborami do Parlamentu Europejskiego ponowny obiektywny, sprawiedliwy, trwały i przejrzysty podział mandatów pomiędzy państwa członkowskie z poszanowaniem zasady proporcjonalności degresywnej i przy uwzględnieniu wszelkich zmian liczby państw członkowskich oraz tendencji demograficznych;
52. przypomina o licznych wypowiedziach w sprawie jednej siedziby Parlamentu Europejskiego z uwagi na symboliczną wartość takiego kroku oraz na faktyczną oszczędność środków, jaką niesłoby takie rozwiązanie;
53. ponawia wezwanie do ustanowienia jednej siedziby Parlamentu Europejskiego oraz potwierdza swe zobowiązanie do wszczęcia zwykłej procedury zmiany traktatu na mocy art. 48 TUE, aby zaproponować zmiany do art. 341 TFUE i do Protokołu nr 6, które są niezbędne, aby umożliwić Parlamentowi podjęcie decyzji w sprawie lokalizacji jego siedziby oraz jego wewnętrznej organizacji;
54. proponuje przekształcenie wszystkich składów Rady, w tym Rady Europejskiej, w Radę Państw, w której głównym zakresem odpowiedzialności Rady Europejskiej byłoby zapewnianie kierunku i spójności innym jej składom;
55. uważa, że jako druga izba władzy prawodawczej UE Rada, a także jej wyspecjalizowane składy, powinna – w interesie specjalizacji, profesjonalizmu i zapewnienia ciągłości – zastąpić aktualny system rotacyjnej, sześciomiesięcznej prezydencji systemem stałych przewodniczących wybranych spośród wszystkich ministrów państw członkowskich zasiadających w Radzie; sugeruje, by decyzje Rady były podejmowane przez jedną Radę prawodawczą, zaś pozostałe wyspecjalizowane składy Rady powinny zostać przekształcone w organy przygotowawcze, na podobieństwo komisji parlamentarnych;
56. jest zdania, że państwa członkowskie powinny móc ustalić skład swego przedstawicielstwa krajowego w wyspecjalizowanych składach Rady niezależnie od tego, czy w ich skład miałby wejść przedstawiciele ich parlamentów narodowych, rządów bądź też obu tych instancji;
57. podkreśla, że po utworzeniu stanowiska unijnego ministra finansów, Eurogrupa powinna zostać uznana za wyspecjalizowany skład Rady pełniący funkcje prawodawcze i kontrolne;
58. wzywa do dalszego ograniczenia głosowania na zasadzie jednomyślności w Radzie w dziedzinach, w których ten rodzaj głosowania jest nadal stosowany, np. polityka zagraniczna i obronność, kwestie budżetowe i polityka społeczna, na rzecz głosowania większością kwalifikowaną, oraz do zmiany aktualnych specjalnych procedur ustawodawczych na zwykłe procedury ustawodawcze, a także do całkowitego zastąpienia procedury konsultacji procedurą współdecyzji przez Parlament i Radę;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

59. uważa, że w procesie usprawniania zarządzania strefą euro należy w szczególności zwrócić uwagę na interesy państw członkowskich, które nie należą jeszcze do tej strefy (tzw. pre-ins);

60. uznaje ważną rolę, jaką parlamenty narodowe odgrywają w obecnym porządku instytucjonalnym Unii Europejskiej, a w szczególności ich rolę, jeżeli chodzi o transpozycję prawodawstwa UE do prawa krajowego, a także rolę, jaką odgrywałyby one w kontroli ex ante i ex post decyzji prawodawczych oraz wyborów politycznych dokonywanych przez ich członków w Radzie, w tym w jej wyspecjalizowanych składach; sugeruje zatem uzupełnienie i wzmocnienie uprawnień parlamentów narodowych poprzez wprowadzenie tzw. procedury zielonej kartki, w ramach której parlamenty narodowe mogłyby przedkładać Radzie wnioski prawodawcze do rozpatrzenia;

61. chociaż szanuje rolę parlamentów narodowych i zasadę pomocniczości, uznaje wyłączne kompetencje UE w obszarze wspólnej polityki handlowej; wzywa do jasnego rozgraniczenia kompetencji Unii i państw członkowskich w tym zakresie; zauważa, że to rozgraniczenie miałoby pozytywny wpływ na zatrudnienie i wzrost zarówno w UE, jak i u jej partnerów handlowych;

62. zgodnie ze wspólną praktyką stosowaną w szeregu państw członkowskich proponuje ponadto, by obie izby prawodawcy unijnego, tj. Rada, a w szczególności Parlament – jako jedyny organ wybierany bezpośrednio przez obywateli – otrzymały prawo inicjatywy prawodawczej, z zastrzeżeniem podstawowych prerogatyw prawodawczych Komisji;

63. wyraża opinię, że na mocy art. 245 i 247 TFUE nie tylko Rada i Komisja, ale również Parlament Europejski powinny mieć prawo do wnoszenia sprawy do Trybunału Sprawiedliwości, w przypadku gdyby członek lub były członek Komisji Europejskiej naruszył swoje zobowiązania na mocy traktatów, dopuścił się poważnego uchybienia lub nie spełniał już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji;

64. nalega, by wzmocniono uprawnienia śledcze Parlamentu, a także by przyznano mu konkretne, rzeczywiste i wyraźnie określone uprawnienia, które będą bardziej odpowiadały jego pozycji politycznej oraz kompetencjom, w tym prawo do wzywania świadków, prawo pełnego dostępu do dokumentów, prawo prowadzenia dochodzeń na miejscu oraz prawo nakładania sankcji z tytułu nieprzestrzegania przepisów;

65. jest przekonany, że w ramach budżetu UE konieczne jest stworzenie systemu faktycznych zasobów własnych, opartego na zasadach prostoty, sprawiedliwości i przejrzystości; popiera zalecenia Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych dotyczące zróżnicowania wpływów do budżetu UE, w tym nowych zasobów własnych, aby zmniejszyć udział wkładów do budżetu UE opartych na DNB, w celu wyeliminowania dzięki temu podejścia państw członkowskich zakładającego tzw. należyty zwrot („juste retour”); nalega w tym kontekście na stopniowe zniesienie wszelkich form rabatów;

66. w związku z tym proponuje, aby w odniesieniu do procedur decyzyjnych dotyczących zasobów własnych oraz WRF dokonano przejścia z jednomyślności na głosowanie kwalifikowaną większością głosów, przez co wprowadzono by prawdziwe współdecydowanie przez Radę i Parlament we wszystkich kwestiach budżetowych; ponawia apel, aby czas obowiązywania WRF odpowiadał trwaniu kadencji Parlamentu i europejskiej władzy wykonawczej oraz nalega, aby finanse wszystkich agencji unijnych stały się nieodłączną częścią budżetu UE;

67. zaznacza, że do przyjęcia rozporządzenia w sprawie WRF należy zastosować zwykłą procedurę ustawodawczą, aby dostosować to rozporządzenie do procedur decyzyjnych dotyczących niemal wszystkich wieloletnich programów UE, łącznie z odpowiednim przydziałem środków, a także do budżetu UE; wyraża przekonanie, że procedura zgody pozbawia Parlament Europejski uprawnień decyzyjnych, które posiada on w odniesieniu do przyjmowania budżetów rocznych, natomiast zasada jednomyślności w Radzie oznacza, że porozumienie stanowi najniższy wspólny mianownik wynikający z potrzeby uniknięcia weta ze strony pojedynczego państwa członkowskiego;

68. odnotowuje fakt, że wykaz instytucji znajdujący się w art. 13 TFUE różni się od wykazu w art. 2 rozporządzenia finansowego; uważa, że rozporządzenie finansowe odzwierciedla już powszechną praktykę;

69. stwierdza, że w kilku przypadkach litera TFUE odbiega od praktyki i ducha Traktatu; jest zdania, że niespójności te należy skorygować zgodnie z zasadami demokracji i przejrzystości;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

70. przypomina, że każda instytucja, jak określono w definicji zawartej w art. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego, posiada autonomię we wdrażaniu własnej sekcji budżetu zgodnie z art. 55 rozporządzenia finansowego; zwraca uwagę, że taka autonomia wiąże się również ze znaczną odpowiedzialnością w zakresie wykorzystania przydzielonych środków;

71. zaznacza, że skuteczny nadzór nad wykonaniem budżetu UE sprawowany przez instytucje i organy wymaga prowadzonej w dobrej wierze i skuteczniejszej współpracy z Parlamentem, pełnej przejrzystości w zakresie wykorzystania środków, jak również przedstawiania przez wszystkie instytucje rocznego sprawozdania z działań podjętych w następstwie zaleceń Parlamentu w ramach udzielania absolutorium; ubolewa, że Rada nie przestrzega tej procedury i uważa, że ta długo utrzymująca się sytuacja jest nieuzasadniona i szkodzi reputacji całej Unii;

72. zauważa, że procedura udzielania absolutorium budżetowego osobno poszczególnym instytucjom i organom UE jest stosowaną od dawna praktyką, którą opracowano w celu zagwarantowania przejrzystości i demokratycznej odpowiedzialności wobec podatników UE, oraz że jest ona sposobem na sprawdzenie, czy fundusze UE wykorzystywane są w odpowiedni i przejrzysty sposób; podkreśla, że skutecznie gwarantuje ona prawo Parlamentu do kontrolowania całego budżetu UE i obowiązek w tym zakresie; przypomina pogląd Komisji wyrażony w styczniu 2014 r., że wszystkie instytucje bez wyjątku w pełni uczestniczą w działaniach podejmowanych w następstwie uwag poczynionych przez Parlament w ramach udzielania absolutorium i że powinny w sposób niezawodny współpracować na rzecz zapewnienia sprawnego przebiegu procedury udzielania absolutorium;

73. w celu umożliwienia Parlamentowi podjęcia świadomej decyzji w sprawie udzielenia absolutorium, zwraca się do instytucji o przekazywanie mu bezpośrednio ich rocznych sprawozdań z działalności i o udzielanie mu pełnych odpowiedzi na pytania postawione w ramach procedury udzielania absolutorium;

74. jest zdania, że TFUE musi zapewniać Parlamentowi prawo do kontroli nad całym budżetem UE, a nie tylko nad częścią zarządzaną przez Komisję; nalega w związku z tym, by odpowiednio zaktualizować w TFUE rozdział 4 tytułu II – „Przepisy finansowe”, aby uwzględnić wszystkie instytucje i organy wśród podmiotów praw i obowiązków przewidzianych w tym rozdziale oraz zgodnie z rozporządzeniem finansowym;

75. podkreśla, że wszystkie państwa członkowskie powinny mieć obowiązek składania rocznej deklaracji w celu rozliczenia się z wykorzystania funduszy UE;

76. uznaje kluczową rolę Trybunału Obrachunkowego w zapewnianiu lepszego i bardziej inteligentnego wydatkowania środków z budżetu UE, w wykrywaniu przypadków nadużyć finansowych, korupcji oraz bezprawnego wykorzystywania środków unijnych, a także w służeniu fachową opinią na temat sposobów lepszego gospodarowania środkami finansowymi UE; przypomina o znaczeniu Trybunału Obrachunkowego jako europejskiego publicznego organu kontroli;

77. uważa, że w związku z istotną rolą odgrywaną przez Trybunał Obrachunkowy w kontroli poboru i wykorzystywania unijnych środków finansowych niezwykle ważne jest, by instytucje w pełni uwzględniały jego zalecenia;

78. zwraca uwagę, że skład i procedura powoływania członków Trybunału Obrachunkowego są określone w art. 285 i 286 TFUE; uważa, że Parlament i Rada powinny mieć równe uprawnienia w zakresie powoływania członków Trybunału Obrachunkowego w celu zapewnienia legitymacji demokratycznej, przejrzystości i całkowitej niezależności tych członków; wzywa Radę do pełnego akceptowania decyzji podjętych przez Parlament w następstwie przesłuchań kandydatów zgłoszonych na stanowiska członków Trybunału Obrachunkowego;

79. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że niektóre procedury powoływania kandydatów były źródłem konfliktów między Parlamentem i Radą; podkreśla, że zgodnie z postanowieniami Traktatu ocena kandydatów jest obowiązkiem Parlamentu; zwraca uwagę, że konflikty te mogą zaszkodzić dobrym stosunkom roboczym Trybunału Obrachunkowego z ww. instytucjami i ewentualnie poważnie rzutować na wiarygodność, a tym samym skuteczność Trybunału Obrachunkowego; jest zdania, że w duchu dobrej współpracy między instytucjami unijnymi Rada powinna przyjmować decyzje podjęte przez Parlament po przeprowadzeniu przesłuchań;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

80. wzywa do wprowadzenia podstawy prawnej w celu ustanowienia agencji Unii, które będą mogły spełniać określone funkcje wykonawcze powierzone im przez Parlament Europejski i Radę zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą;

81. zwraca uwagę, że zgodnie z traktatami Parlament udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu; jako że wszystkie instytucje i organy unijne niezależnie gospodarują swymi budżetami uważa, iż Parlament powinien uzyskać wyraźne uprawnienia do udzielania absolutorium wszystkim instytucjom i organom UE, a także że te ostatnie powinny być zobowiązane w pełni z nim współpracować;

82. uważa wreszcie, że aktualna procedura ratyfikowania Traktatu jest zbyt sztywna, aby była odpowiednia dla takiej ponadnarodowej wspólnoty, jaką jest Unia Europejska; proponuje, by zezwolić na wprowadzanie zmian do traktatów albo w oparciu o ogólnounijne referenda, albo po ich ratyfikacji kwalifikowaną większością czterech piątych państw członkowskich i po uzyskaniu zgody Parlamentu;

83. domaga się, by w kwestiach natury prawnej wszystkie strategie polityczne UE podlegały właściwości Trybunału Sprawiedliwości, co jest zasadne w systemie demokratycznym opartym na praworządności oraz podziale władz;

Proces ustawodawczy

84. zobowiązuje się do odegrania wiodącej roli w tych ważnych wydarzeniach ustawodawczych i zobowiązuje się do terminowego przedstawienia własnych wniosków w sprawie zmiany Traktatu;

85. jest zdania, że 60. rocznica podpisania traktatu rzymskiego byłaby odpowiednim momentem na rozpoczęcie refleksji na temat przyszłości Unii Europejskiej oraz nakreślenia wizji dla obecnych i przyszłych pokoleń Europejczyków prowadzącej do sformułowania konwencji z myślą o przygotowaniu Unii Europejskiej na nadchodzące dziesięciolecie;

o

o o

86. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji Europejskiej, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Trybunałowi Obrachunkowemu, Komitetowi Regionów, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz parlamentom i rządóm państw członkowskich.
